

PODROVEŇSKO

zpravodaj občanského sdružení „Pod Rovněmi“

se již pokouší členové OS Pod Rovněmi zastavit snahy těžařů o dobývání českých granátů (pyropů) v katastrálním území naší obce. Za tu dobu se mnohé událo a tak jenom krátce z historie této smutné kauzy.

Vše začalo v dubnu r. 2003, kdy RNDr. Štýbr získal kotraverzní povolení k provedení **průzkumu výskytu českých granátů** (pyropů) v katastrálním území naší obce. Shodou okolností se tehdy objevily ještě dva dlouhodobě neřešené problémy a sice **drancování lesů** v širokém okolí „Haklova mlýna“ soukromými firmami a **kontaminace** Ždírnického potoka a okolí kravína „Orenburg“. Všechny tyto tři problémy se také staly předmětem PETICE, kterou podepsalo více jak 300 občanů. U dvou posledních problémů bylo dosaženo zjednaní nápravy a my je považujeme za vyřešené. Dokonce od té doby co došlo ke změně majitele hospodářského objektu

„Orenburg“ je zřejmé, že nový majitel si je zcela vědom co to znamená **EKO**farma se vším všudy co k tomu patří. A tak jenom s uspokojením sledujeme veškeré změny a úpravy, které jsou na tomto objektu a jeho okolí prováděny. Na druhé straně však s obavami sledujeme opětne porušování základních ekologických pravidel jako je např. splachování hnoje u kravína v Horní Olešnici do Ždírnického potoka, pálení plastových obalů od balíků senáže a devastace břehů Ždírnického potoka černými těžaři českých granátů. Kompetentní orgány jako by opět trpěly slepotou.

Ale vraťme se k hlavnímu bodu našeho snažení – zabránění devastace našeho životního prostředí těžbou českých granátů.

V následujících letech probíhala především administrativní jednání počínaje vyhlášením dvou

PODROVEŇSKO

zpravodaj občanského sdružení „Pod Rovněmi“

Chráněných ložiskových území (CHLÚ) a schvalováním Dokumentace o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA). Není bez zajímavosti, že díky našemu snažení, které nakonec bylo jednomyslně podpořováno i zastupiteli naší obce, byla tato dokumentace čtyřikrát přepracovávána až se postupně stala velmi nepřehlednou. Přes naše závěrečné připomínky, byla dokumentace EIA MŽP schválena. Uvádíme zde alespoň naše závěrečné připomínky:

Za základní střety, zejména z hlediska ochrany přírody a krajiny, nadále považujeme:

1. Těžba je situována přímo v potoční nivě, která je významným krajinným prvkem dle ustanovení § 3, odst. 1 písmena b) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. Pokud by došlo k realizaci těžby, tato potoční niva bude nevratně zničena.

2. Téměř celý těžební prostor leží zároveň v ochranném pásmu lesa, který je též významným krajinným prvkem dle výše zmíněného zákona.

3. Územím zároveň prochází lokální biokoridor Ždírnický potok, není respektováno jeho ochranné pásmo ani nejsou navržena taková opatření, která by vyloučila vliv těžby na tento stabilizační prvek ÚSES. V návrhu opatření generelu místních SES je uvedeno, že louky v nivě je nutno sekat, bezobtěně obnovovat dosevem víceletých a vícedruhových travních směsí. Těžba, kterou dojde k totálnímu zničení vegetačního krytu je logicky s tímto generelem ve střetu.

4. Od lokality chráněného upolínu nejvyššího není těžební prostor oddělen dostatečně širokým ochranným pásmem a není nijak vyřešen předpokládaný nežádoucí pokles vodní hladiny na lokalitě tohoto chráněného druhu.

5. K nežádoucímu ovlivnění biotopu nivní louky, mokřadu, meandrujícího potoka, břehových porostů a lokalit chráněných rostlin a živočichů dojde nejen po dobu těžby plánované na 10 let, ale ve skutečnosti navždy, ani sebelepší rekultivace nedokáže zabránit nevratným změnám.

6. Opakovaně poukazujeme na **nedostatečnost v biologickém posouzení lokality** a na výskyt dalších vzácných a chráněných druhů živočichů, které nebyly v dokumentaci EIA vůbec uvedeny.

7. Záměr těžby českých granátů v navrhované lokalitě je **v rozporu s urbanistickou studií obce Horní Olešnice**, schválené zastupitelstvem obce, kterou obec stanovila celkovou koncepci rozvoje území obce a ochranu jeho hodnot.

8. Záměr těžby je odmítán obyvateli obce (viz petice). V dalším ani nelze předpokládat, že zastupitelé obce dají souhlasné stanovisko k těžbě.

9. V neposlední řadě je i záměr těžby českých granátů v rozporu s republikovými prioritami územního plánování pro udržitelný rozvoj území stanovených Politikou územního rozvoje České republiky 2008, která určuje požadavky na konkretizaci úkolů územního plánování a základní podmínky pro naplňování těchto úkolů, konkrétně v bodě (14) PÚR ČR 2008, kde se kromě jiného uvádí, že se mají **ve veřejném zájmu chránit a rozvíjet přírodní, civilizační a kulturní hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Zachovat ráz jedinečné urbanistické struktury území, struktury osídlení a jedinečné kulturní krajiny, které jsou výrazem identity území, jeho historie i tradice...**

Stalo se už pravidlem, v případech kdy je nezbytné přiznat vliv budoucí těžby na životní prostředí, že tento vliv je záměrně potlačován až bagatelizován. Vše je podrobeno jedinému, a to dosažení vytýčeného cíle – těžby.

A opět tu vyvstává ona základní a prvotní otázka, která není nikdy zodpovězena:

Vycházíme-li z faktu, že nerostné bohatství je majetkem státu, jaký přínos z plánované těžby bude mít stát, potažmo společnost? Nechá se tento přínos vyvážit všemi devastujícími a negativními jevy, které těžbu provází? V dnešní době, kdy průmyslovým rozvojem

společnosti zanikají poslední zbytky nezasažené přírody, je každý takovýto zásah velmi bolestivý a v podstatě nevratný. Jsme přesvědčeni, že v tomto případě ona pověstná miska vah je zcela nakloněna ve prospěch zachování přírody a krajiny.

V dalším řízení Krajský úřad Královéhradeckého kraje uznal naší nejzákladnější námitku nedostatečnosti v biologickém posouzení lokality a uložil žadateli RNDr. Štýbrovi provedení řádného biologického hodnocení se stanovením konkrétních a jasných požadavků.

Odvolání RNDr. Štýbra proti tomuto rozhodnutí MŽP zamítlo.

Po předchozích špatných zkušenostech a systému hospodaření na dotčené lokalitě jsme požádali odd. zoologie obratlovců, katedry zoologie Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze, o provedení nezávislého průzkumu v r. 2013.

Z průvodního dopisu uvádíme:

Vážení zástupci o.s. Pod Rovněmi,

Byl jsem požádán o provedení zoologického průzkumu zaměřeného na herpetofaunu a ichtyofaunu v lokalitě plánovaného dobývacího prostoru Horní Olešnice2 a jejím nejbližším okolí. Pro zachování věcného charakteru výstupu jsem považoval za vhodné vyjádřit se k dalším aspektům plánované těžby, spadajícím mimo odbornost vymezenou zadáním průzkumu, touto formou. S dopisem můžete dle vlastního uvážení nakládat jako s přílohou k dodané zprávě z průzkumu.

V lokalitě záměru má dle dokumentace po dobu cca 10 let probíhat těžba granátů. Jedná se o surovinu především pro šperkařské využití, tedy surovinu nikterak strategickou. Z výše uvedeného lze usoudit, že celospolečenský přínos těžby bude zanedbatelný, ne-li nulový. Prospěšnost záměru se pak nutně omezuje na vlastní provozovatele těžby, případně na následné zpracovatele vytěžených surovin. Veškeré důsledky těžby jsou tedy výhradně lokální a tímto lokálním charakterem dopadů by se měla řídit též dokumentace EIA. Velká část negativních vlivů těžby

pod touto optikou pak nabývá na intenzitě. Například hlukovou studii za této situace nelze uzavřít konstatováním, že nebudou významně překročeny hygienické limity, neboť tyto nereflektují momentální situaci ve Ždírnici. Změna akustické kulisy pobytu ve vsi ze zpěvu ptáků a rovnokřídlého hmyzu na zvuk těžebních strojů představuje pro místní obyvatele zajisté radikální zhoršení podmínek, a to tím spíše, že vzhledem k charakteru osídlení lze v průběhu těžební sezóny zároveň očekávat vyšší počet dotčených obyvatel.

V nastíněném lokálním měřítku samotná těžba představuje výrazně negativní zásah také do krajinného rázu. Namísto pastviny, která v oblasti reprezentuje víceméně tradiční formu hospodaření, bude v dosup malebném údolí meandrujícího potoka situován povrchový důl. Navíc dojde k narušení biotopů několika zvláště chráněných druhů živočichů a přímému ohrožení jejich migračních tras. Výrazně tak klesne lokální prostupnost krajiny pro tyto druhy. Dobývací prostor se zároveň nachází podél příjezdové cesty do Ždírnice, změna hospodaření tedy bude na první pohled patrná a bude mít značné estetické dopady. Vzhledem k tomu, že značná část obyvatel využívá nemovitosti pouze k rekreačnímu bydlení, lze se v průběhu avizované dekády těžby obávat odlivu takto zaměřených obyvatel a tedy celkového úpadku lokality.

Negativní dopady se tedy bezprostředně dotýkají obyvatel Ždírnice, zatímco případné přínosy těžby se omezují na vlastní provozovatele. Zhoršené životní podmínky obyvatel po následujících 10 let nebudou kvůli zanedbatelnému významu suroviny nikterak společensky kompenzovány. Z účelu dokumentace EIA vyplývá, že pokud negativní dopady záměru na obyvatele a krajinu převáží nad ekonomickým či společenským přínosem, neměl by být takový záměr uskutečněn. V tomto případě je posouzení jednoznačné na straně obyvatel a příslušné orgány státní správy by ve věci měly postupovat výhradně v jejich zájmu.

S pozdravem

Mgr: Martin Minařík

PODROVEŇSKO

zpravodaj občanského sdružení „Pod Rovněmi“

S veškerými dokumenty v plném znění se můžete seznámit na webových stránkách našeho občanského sdružení Pod Rovněmi: www.podrovnemi.cz.

Tak jak je posláním našeho OS Pod Rovněmi, hledáme dlouhodobě usilovně všechny možné zákonné a legitimní možnosti, jak znemožnit záměry těžařů a nedopustit tak zahájení těžby. Před tímto záměrem brání zájmy naší obce a jejich občanů OS již 11-tý rok.

Vycházeli jsme i z faktu, že **pokud někdo vlastní pozemek v místě těžby a nebude souhlasit s těžbou, je to důležitá možnost, jak zkomplikovat hrozící těžbu, nebo ji omezit, či těžbě zabránit.**

Manželé Helena a Ivo Fišerovi, kteří vlastní chalupu po Amlerových, jsou ochotni i takto pomoci.

Nabízejí proto Jiřímu Mikulkovi výměnu pozemku přímo v místě těžby v prostoru „U panelů“ s tím záměrem, že na tomto pozemku, který směnou získají, nebudou souhlasit s těžbou a nebude tak možné na něm těžít.

Jiřímu Mikulkovi za to Fišerovi nabízejí ke směně své pozemky tak, aby si on mohl podle svých potřeb vyřešit se stavebním úřadem legalizaci svých problematicky umístěných staveb (objekt na garážování a dřevěný přístřešek u chléva), případně i další potřebný prostor kolem svého domu. Stejně tak nabízejí k vyřešení problematiku společné cesty na zemědělské pozemky, neboť původní cesta je zastavěna objektem chléva a nyní je vyježděna nová cesta, dle evidence parcel v katastru nemovitostí v místě orné půdy, která je rovněž v majetku Fišerových.

Tuto nabídku OS podporuje a J. Mikulka ji dostal v květnu 2012. Věříme, že ji bude akceptovat a posuneme se tímto všichni v naší obci opět více k pravděpodobnosti, že k těžbě nedojde.

Věříme rovněž, že i Jiří Mikulka, jako vlastník značné výměry pozemků v místech, kde se otevření těžby plánuje, nebude souhlasit s těžbou na pozemcích, které jsou v jeho vlastnictví. Tuto úvahu opíráme o skutečnost, že námitky proti těžbě sám nejdou podpořit jako zastupitel obce. Takový nesouhlas vlastníka pozemků je jednou z posledních možností, jak zabránit těžbě a má tudíž zásadní význam.

PODROVEŇSKO – neperiodický tisk, ev. MK ČR E 15659

vydává **občanské sdružení Pod Rovněmi** se sídlem: Horní Olešnice, část Ždírnice čp. 44, 543 71 Hostinné, tel.: 724 180 513, IČ: 266 44 045, www.podrovnemi.cz, e-mail: info@podrovnemi.cz, **redakční uzávěrka: 20. 12. 2013**